

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

УДК 340.1

А. М. Колодій*,
директор навчально-наукового інституту «Юридичний
інститут ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»,
доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент НАПрН України,
Заслужений юрист України,
О. А. Колодій**,
кандидат юридичних наук,
старший викладач кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ

ЦІННІСНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ІНТЕГРАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ УКРАЇНИ

У статті досліджуються ціннісно-правові засади інтеграційного процесу України шляхом з'ясування загального розуміння ціннісно-правових засад, аналізу сутності інтеграційного процесу України та впливу ціннісно-правових засад на інтеграційний процес України. У зв'язку із цим формулюються висновки та пропозиції стосовно правової основи інтеграції до Європейського Союзу, визначення інтеграційного процесу України, його форм, впливу ціннісно-правових засад на інтеграційний процес України.

Ключові слова: ціннісно-правові засади, інтеграційний процес України, уніфікація, гармонізація, адаптація, стандартизація, цінність інтеграційного процесу України.

В статье исследуются ценностно-правовые основы интеграционного процесса Украины путём рассмотрения общего понимания ценностно-правовых основ, анализа сущности интеграционного процесса Украины и влияния ценностно-правовых основ на интеграционный процесс Украины. В связи с этим формулируются выводы и предложения относительно правовой основы интеграции в Европейский Союз, определения интеграционного процесса Украины, его форм, влияния ценностно-правовых основ на интеграционный процесс Украины.

* Kolodiy A. M., Director of the educational-scientific institute "Juridical Institute" Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman ", Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of NAPrN of Ukraine, Honored Lawyer of Ukraine

** Kolodiy O. A., Doctor of Law, Senior Lecturer of the Department of Theory of State and Law National Academy of Internal Affairs.

PRINCIPAL LEGAL BASES INTEGRATED PROCESS IN UKRAINE

Ключевые слова: ценностно-правовые основы, интеграционный процесс Украины, унификация, гармонизация, адаптация, стандартизация, ценность интеграционного процесса Украины.

The article analyzes the value-legal principles of Ukraine's integration process by finding a common understanding of the values-legal principles, analyzing the essence of the integration process of Ukraine and the emergence of value-legal principles for the integration process in Ukraine. In connection with this, the conclusions and proposals on the legal basis for integration into the European Union are formulated, the definition of the integration process of Ukraine, its forms, the influence of the value-legal principles on the integration process in Ukraine.

Keywords: the value-legal principles, the integration process of Ukraine, unification, harmonization, adaptation, standardization, the value of the integration process in Ukraine.

Постановка проблеми. В даній статті досліджується поняття, сутність, форми інтеграції та інтеграційного процесу та на основі цього формуються висновки і пропозиції стосовно правової основи інтеграції до Європейського Союзу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням понять аксіологія права, інтеграція, уніфікація, гармонізація, адаптація, стандартизація у своїх працях, чи при наданні термінів у різних словниках та енциклопедії, займалися такі вчені як: Н. М. Пархоменко, І. В. Яковюк, Л. А. Луць, Ю. С. Шемшученко, Б. А. Райзберг та ін.

Постановка завдання. У статті досліджуються ціннісно-правові засади інтеграційного процесу України шляхом з'ясування загального розуміння ціннісно-правових засад, аналізу сутності інтеграційного процесу України та впливу ціннісно-правових засад на інтеграційний процес України.

Виклад основного матеріалу. Дослідження проблеми ціннісно-правових засад інтеграційного процесу України треба здійснювати по-перше, із розуміння ціннісно-правових засад, загалом, по-друге, з'ясування сутності інтеграційного процесу України і, по-третє, із впливу ціннісно-правових засад на інтеграційний процес України.

Отже, стосовно розуміння ціннісно-правових засад, загалом, є загальновідомим, що цінність будь-якого правового явища вивчається аксіологією права. Звідси, «Аксіологія права (від грец. aksia — цінність і logos — слово, вчення) — система теоретичних понять, висновків, концепцій щодо цінності права. Цінність права — це його позитивна значущість (роль) у задоволенні потреб

учасників суспільного життя. Вона формується стосовно кожної людини (особистісна цінність), соціальних спільнот та об'єднань (групова цінність) і, зрештою, суспільства в цілому (загальносоціальна цінність)» [1, с. 74]. Аналогічні визначення аксіології права, а звідси цінності права та цінності інших правових явищ можна зустріти і в інших енциклопедичних та словникових виданнях [2, с. 33]. Тобто, виходячи із наведеного та інших розуміннь цього правового явища, із повною впевненістю можна стверджувати, що ціннісно-правові засади будь-якого правового явища, у тому числі й інтеграційного процесу України, криються у їх можливості задовольняти потреби та інтереси кожної людини (особистісна цінність інтеграційного процесу України), соціальних спільнот та об'єднань (групова цінність інтеграційного процесу України), суспільства у цілому (загальносоціальна цінність інтеграційного процесу України).

Досліджуючи сутність інтеграційного процесу України хотілося б, насамперед, зазначити, що термін «інтеграція» означає: а) стан пов'язаності окремих диференційованих частин в ціле; б) процес відновлення цілісності, воз'єднання, взаємного зближення і утворення взаємозв'язків, який призводить до такого стану [3, с. 133].

Існують різні форми інтеграції, але безумовним є те, що політична, економічна, культурна та інші види інтеграції зумовлюють інтеграцію у правовій сфері. Найбільш наочною є інтеграція, що здійснюється в межах Ради Європи і Європейського Союзу, призначенням якої є об'єднання національних правових систем Європи в єдиний геоправовий простір [4, с. 108]. До того ж, ми поділяємо думку Н. М. Пархоменко, що «Світ на порозі створення нової моделі права — світової глобальної правової системи, на підставі зближення і досягнення одноманітності внутрішньодержавних та міжнародних систем на основі єдиних норм, стандартів, юридичних принципів» [5, с. 292].

При цьому будь-яка країна, що інтегрується, має чітко визначитись із пріоритетами інтеграції і не змінювати їх щоразу, залежно від зміни політичної еліти, що отримує владу, її симпатій або антипатій, матеріальних чи інших переваг, які надаються або обіцяються. Загальновідомо, що Україна тривалий час інтегрувалася до Європейського Союзу [6]. Правовою основою такої інтеграції є «Угода про партнерство і співробітництво між Україною, Європейськими співтовариствами та їх державами — членами» від

14 червня 1994 р. [7] та «Договір про Європейський Союз» від 7 лютого 1992 р. [8, с. 9–46].

Інтеграція — це об'єктивний процес розвитку будь-якого суспільства, держави, права, оскільки в сучасному світі майже не залишилося ізольованих від загальносвітових процесів та проблем спільностей людей, об'єднаних у державні утворення. Повноцінне громадянське суспільство та правову державу, які є орієнтирами розвитку України відповідно до ст. 1 Основного Закону [9, с. 5], не можна побудувати без взаємодії з іншими державами та державними союзами. Необхідно лише вибрати найкращих суб'єктів для інтеграції, найбільш оптимальні шляхи здійснення цього процесу, але, на превеликий жаль, це питання, як правило, вирішують політики, а не громадяни країни, свідченням чого є відчизняна практика.

Таким чином, інтеграційний процес України — це об'єктивна, системна та стадійна діяльність по об'єднанню різноманітних елементів (частин) системи права, системи нормативно-правових актів, системи законодавства та національних правових систем в одне ціле, з метою утворення єдиного правового простору, шляхом запровадження одноманітних правових моделей (правових стандартів) регулювання та охорони суспільних відносин.

Інтеграційний процес в Україні може здійснюватися у наступних формах (способах).

1. Уніфікація. «Юридична енциклопедія» передбачає, що «УНІФІКАЦІЯ В ПРАВІ (франц. *unification*, від лат. *unus* — один, *fecere* — робити) — процес приведення чинного права до єдиної системи, усунення розбіжностей і надання одноманітності правовому регулюванню подібних або близьких видів суспільних відносин. Зумовлена ускладненням суспільного життя і розвитком суспільних відносин. Стосується як правотворчості, так і правозастосування» [10, с. 215]. Отже, уніфікація — це процес приведення якогось об'єкта у відповідну одноманітність з іншими об'єктами. Загальновизнано, що уніфікація є найбільш ефективним способом інтеграції.

2. Гармонізація. Назва цієї форми походить від поняття «гармонія», а останнє — від грец. *harmonia* (зв'язок, розміреність) й означає «узгодженість частин єдиного цілого» [11, с. 110]. Відповідно до «Міжнародної поліцейської енциклопедії»: «У правовій літературі зміст цього терміна фахівцями визначається порізно: як загальноживане — приведення у відповідність, уз-

годження; як процес приведення внутрішнього законодавства України у відповідність з нормами міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України; як запозичення досвіду іноземних країн при розробленні національного законодавства; як обов'язкове приведення національного законодавства у відповідність з рішеннями об'єднань держав, до яких ці держави входять; як «м'яке», юридично не обов'язкове зобов'язання України врахувати при розробленні свого законодавства норми Європейського Союзу тощо» [12, с. 79–80]. Отже, гармонізація, на відмінну від уніфікації, не вимагає від держави чи іншого суб'єкта ухвалення одноманітних норм, принципів та інститутів права. Гармонізація передбачає, щоб держави чи інші суб'єкти лише застосовували подібні (схожі) норми, принципи та інститути права. Ще одне зауваження щодо співвідношення уніфікації та гармонізації. Зрозуміло, що уніфікація передбачає більш високий та якісний рівень інтеграції права, а тому гармонізація реалізується тоді, коли уніфікація зовсім неможлива, надзвичайно ускладнена, або рівень розвитку права країни не готовий до її здійснення. Це треба враховувати при здійсненні інтеграційного процесу України.

3. Адаптація. Адаптація (від лат. *adapto* — пристосовую) — процес пристосування до умов зовнішнього середовища, що змінюються [13]. Розглядаючи адаптаційну форму інтеграційного процесу в Україні, не можна не згадати про «Концепцію Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу», схвалену Законом України «Про Концепцію Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 21 листопада 2002 р. № 228-IV, яка передбачає, що «адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу — це поетапне прийняття та впровадження нормативно-правових актів України, розроблених з урахуванням законодавства Європейського Союзу» [14]. Отже, сутність адаптації полягає в наблизенні національного законодавства, або окремих правових актів, що, як правило, утворюють самостійний інститут, до якогось одного, типового правового акта, або визначеної системи законодавства. Можна стверджувати, що, на відміну від уніфікації, згідно з якою мають утворюватися та прийматися однакові норми, принципи та інститути права й гармонізації, що вимагає застосування подібних норм, принципів та інститутів права, адаптація — це лише

наближення національного права, законодавства, або окремих правових актів до певної моделі. Окрім цього, доречною є думка, яка здебільшого обґрунтовується в міжнародному праві та відповідно до якої про гармонізацію може йтися, коли країна уже є членом якогось інтеграційного об'єднання, а про адаптацію, коли вона лише намагається в нього вступити [15, с. 106–112].

4. Стандартизація. Загалом, стандарт (від англ. *standard* — норма, зразок) у широкому розумінні цього слова — зразок, еталон, модель, що приймається як вихідне для співставлення із ним інших схожих об'єктів [16]. Частина 1 ст. 1 Закону України «Про стандартизацію» від 17 травня 2001р. № 2408–III встановлює, що «стандартизація — це діяльність, що полягає у встановленні положень для загального і багаторазового застосування щодо наявних чи можливих завдань з метою досягнення оптимального ступеня впорядкування у певній сфері, результатом якої є підвищення ступеня відповідності продукції, процесів та послуг їх функціональному призначенню, усуненню бар'єрів у торгівлі і сприянню науково-технічному співробітництву» [17].

Отже, сутність цієї форми інтеграційного процесу полягає в тому, що на її підставі право, законодавство приводиться у відповідність з певними загальноновизнаними правовими стандартами. Вона передбачає встановлення єдиних, мінімальних, модельних вимог до правового врегулювання тих чи інших суспільних відносин.

Уніфікація, гармонізація, адаптація та стандартизація — це самостійні способи правової інтеграції. Вони мають дуже багато спільного, що зумовлюється єдністю тих форм, у яких вони відбуваються, способами й засобами їх здійснення, єдиною метою, яку вони ставлять — зближення правових систем різних країн, формування одноманітного, схожого або наближеного права та законодавства. Це слід враховувати при підготовці та реалізації правових актів, що забезпечуватимуть входження України в те чи інше світове чи регіональне співтовариство. Беззаперечно, що частина з них має бути уніфікаційними, але в певних чітко визначених сферах суспільних відносин. При цьому уніфікація окремих сфер правового регулювання є і засобом гармонізації правової системи країни, у нашому випадку — України загалом. Проте на перших етапах інтеграції, куди б вона не здійснювалась, пріоритет має бути надано гармонізації та адаптації.

Досліджуючи вплив ціннісно-правових засад на інтеграційний процес України хотілося б звернути увагу на складність цього процесу. Для прикладу проаналізуємо Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27 червня 2014 р, що ратифікована Законом України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII, [18] а саме ст. 152 «Планування адаптації законодавства» яка передбачає, що до початку адаптації законодавства Україна подає до Комітету з питань торгівлі комплексну «дорожню карту» з реалізації Глави 8 «Державні закупівлі» із часовими графіками та ключовими поетапними результатами, що повинні включати всі реформи стосовно адаптації законодавства та розвитку інституційного потенціалу. Ця дорожня карта повинна збігатися з етапами та часовими рамками, викладеними у додатках до Угоди. «Дорожня карта» повинна охоплювати всі аспекти реформування та загальні правові засади для імплементації у сфері державних закупівель. Після позитивного висновку Комітету з питань торгівлі ця «дорожня карта» розглядається як довідковий документ для реалізації положень цієї Глави. Європейський Союз докладатиме всіх зусиль для надання допомоги Україні в реалізації цієї дорожньої карти.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Враховуючи викладене можна із повною впевненістю стверджувати, що:

1. Інтеграційний процес України ґрунтуватиметься на ціннісно-правових засадах, якщо буде здатним задовольняти потреби та інтереси кожної людини (особистісна цінність інтеграційного процесу України), соціальних спільнот та об'єднань (групова цінність інтеграційного процесу України), суспільства у цілому (загальносоціальна цінність інтеграційного процесу України).

2. Найбільш наочною та вразливою є саме особиста цінність інтеграційного процесу України. Саме вона, у найбільшій мірі буде визначати відношення людей до інтеграційного процесу, його підтримку, несприйняття або навіть засудження.

3. Інтеграційний процес України буде мати цінність, тобто задовольнятиме потреби людини, якщо характеризуватиметься системністю, стабільністю, логічністю, політичною незаангажованістю.

4. Інтеграційний процес України повинен бути саме процесом, тобто складатися із обґрунтованих, логічно поєднаних стадій. Він має передбачатися довгостроковим планом.

5. Має бути створена спеціальна інституція яка б координувала, контролювала та відповідала за здійснення сучасного інтеграційного процесу України.

6. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27 червня 2014 р, що ратифікована Законом України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII має стати модельним правовим актом для багатьох вітчизняних нормативно-правових та інших правових актів.

Список використаних джерел:

1. Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. — К.: „Укр. енцикл.“, 1998. — Т. 1: А-Г. 672 с.
2. Міжнародна поліцейська енциклопедія: У 10 т. / Відп. ред. Ю.І. Римаренко, Я.Ю. Кондратьєв, Ю.С. Шемшученко. — К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. — 1183 с.
3. *Райзберг Б.А.* Современный экономический словарь / Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародобцева Е.Б. — М.: ИНФРА-М, 1997. — 479 с.
4. *Луць Л.А.* Європейські міждержавні правові системи та проблеми інтеграції з ними правової системи України (теоретичні аспекти): [моногр.] / Луць Л. А. — К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003. — 304 с.
5. *Пархоменко Н. М.* Джерела права: проблеми теорії та методології: моногр. / Пархоменко Н. М. — К.: Юридична думка, 2008. — 336 с.
6. Про Основні напрями зовнішньої політики України: Постанова Верховної Ради України від 2 лип. 1993 р. № 3360 — XII // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 37. — Ст. 379.
7. Угода про партнерство і співробітництво між Україною, Європейськими співтовариствами та їх державами членами від 14 черв. 1994 р. // Офіційний вісник України. — 2006. — № 24. — Ст. 1794.
8. Договір про Європейський Союз від 7 лют. 1992 р. // Основи права Європейського Союзу: нормативні матеріали / за заг ред. М. В. Буromенського. — Х.: Фінн, 2010. — С. 9–46.
9. Конституція України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 30 серп. 2012 р. (офіц. текст). — К.: ПАЛИВОДА А. В., 2012. — 64 с.

10. Юридична енциклопедія : в 6 т. / [редкол. : Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін.]. — К. : Укр. енцикл., 1998. — Т. 6 : Т — Я. — 2004. — 768 с.
11. Словник іншомовних слів / [за ред. О. С. Мельничука]. — [1-ше вид.]. — К. : Голов. ред. «Українська радянська енциклопедія», 1977. — 776 с.
12. Міжнародна поліцейська енциклопедія : у 10 т. / [відп. ред. Ю. І. Римаренко, Я. Ю. Кондратьєв, В. Я. Тацій, Ю. С. Шемшученко]. — К. : Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2005. — Т. 2 : Права людини у контексті поліцейської діяльності. — 2005. — 1224 с.
13. Вікіпедія вільна енциклопедія. Адаптація [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://ru.wikipedia.org/wiki/%C0%E4%E0%EF%F2%E0%F6%E8%FF>.
14. Концепція Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, схв. Законом України «Про Концепцію Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 21 листоп. 2002 р. № 228-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 3. — Ст. 12.
15. Шемшученко Ю. С. Теоретичні проблеми гармонізації законодавства України з європейським правом / Ю. С. Шемшученко // Вісник академії правових наук України. — 2004. — № 3(38). — С. 106–112.
16. Вікіпедія — вільна енциклопедія. Стандарт [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki/%D1%F2%E0%ED%E4%E0%F0%F2>.
17. Закон України Про стандартизацію від 17 трав. 2001 р. № 2408-III // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 31. — Ст. 145.
18. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27 червня 2014 р., ратиф. Законом України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII // Відомості Верховної Ради. — 2014. — № 40. — Ст. 2021.

References

1. Shemshuchenko Y.S. (ed.) and others. (1998) Legal Encyclopedia in 6 t. Kiev «Ukr. encycl.». Т. 1: А–Н. 672 s., Vol. 1: А–G. 672 p. (in Ukr.).
2. Rymarenko Y.I., Kondratiev Y.Y., Shemshuchenko Y.S. (2003) International Police Encyclopedia at 10 t. Kontsern «Vydavnychiy Dim «In Yure» (Concern «Publishing House» «In Yure»), 1183 p. (in Ukr.).
3. Rayzberg B.A. (1997) Modern Economic Dictionary *YNFRA-M (INFRA-M)*, 479 p. (in Rus.).

4. Luts L.A. (2003) European Interstate Legal Systems and Problems of Integration with the Ukrainian Legal System (theoretical Aspects): [monogr.]. Kiev. Instytut derzhavy ta prava imeni V. M. Koretskoho NAN Ukrainy, 304 s. (in Ukr.).
5. Parkhomenko N. M. (2008) Sources of law: problems of theory and methodology: monogr. Kiev. Yurydychna dumka, 336 s. (in Ukr.).
6. About the main directions of foreign policy of Ukraine: Resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine dated July 2. 1993 № 3360 — XII. (1993). *Information from the Verkhovna Rada of Ukraine*. № 37, Art. 379 (in Ukr.).
7. Agreement on partnership and cooperation between Ukraine, the European Communities and their member states from June 14. 1994 (2006) *Official bulletin of Ukraine*. № 24. Art. 1794 (in Ukr.).
8. Buromensky M. V. (2010) Treaty on European Union of February 7. 1992. *Osnovy prava Yevropeiskoho Soiuzu: normatyvni materialy (Fundamentals of the Law of the European Union: normative materials)* Finn, 2010. P. 9–46. (in Ukr.).
9. Constitution of Ukraine: current legislation with amendments and supplements. as of August 30 2012 (official text). Kyiv, 64 p. (in Ukr.).
10. Y. S. Shemshuchenko (1998) Law Encyclopedia: in 6 tons. *Ukr. Entsykl. (Ukr. Encycl.)* Vol. 6: T. Y. 768 p. (in Ukr.).
11. Melnychuk O. S. (1977) Dictionary of foreign words [1st sight.]. *Ukrainska radianska entsyklopediia (Ukrainian Soviet Encyclopedia)* 776 pp. (in Ukr.).
12. Rymarenko Y. I., Kondratiev Y. Y., Tatsiy V. Y., Shemshuchenko Y. S. (2005) International Police Encyclopedia 10 tons vol. 2: Human rights in the context of police activity. *Kontsern «Vydavnychiy Dim «In Yure» (Concern «Publishing House «Yin Yuri»)* 1224 pp. (in Ukr.).
13. Wikipedia is a free encyclopedia. Adaptation [Electronic resource]. Mode of access: <http://en.wikipedia.org/wiki/%C0%E4%E0%EF%F2%E0%F6%E8%FF>.
14. The Concept of the National Program of Adaptation of Ukrainian Legislation to the Legislation of the European Union, Law of Ukraine «On the Concept of the National Program of Adaptation of Ukrainian Legislation to the Legislation of the European Union» of November 21. 2002 № 228-IV. *Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*. 2003, № 3. Art. 12 (in Ukr.).
15. Shemshuchenko Y .S. (2004) Theoretical problems of harmonization of Ukrainian legislation with European law. *Visnyk akademii pravovykh nauk Ukrainy (Bulletin of the Academy of Legal Sciences of Ukraine)*. №3 (38), p. 106–112.
16. Wikipedia is a free encyclopedia. Standard [Electronic resource]. Mode of access: <http://en.wikipedia.org/wiki/%D1%F2%E0%EN%E4%E0%F0%F2>
17. The Law of Ukraine on Standardization of May 17. 2001 № 2408-III *Information from the Verkhovna Rada of Ukraine*. 2001, № 31, Art. 145

18. Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, on the other hand, dated June 27, 2014, ratified. Law of Ukraine «On ratification of the Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, on the other hand» of 16 September 2014, No. 1678-VII. *Bulletin of the Verkhovna Rada*. 2014. № 40, Art. 2021.

Стаття надійшла до редакції 6 травня 2018 р.

УДК 342:323.2-053.6

В.М. Стратонов*,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри галузевого права
Херсонського державного університету
А.О. Гавловська**,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри галузевого права
Херсонського державного університету

ДЕРЖАВНІ МОЛОДІЖНІ ПРОГРАМИ В СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЛОДІ ЖИТЛОМ: ТЕОРЕТИЧНО-ПРАВОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

У статті досліджуються окремі теоретично-правові аспекти правового регулювання державних молодіжних програм в сфері забезпечення молоді житлом, а саме, поняття, класифікація, принципи та нормативно-правове регулювання даної категорії державних програм.

Ключові слова: *державна молодіжна програма, класифікація державних молодіжних програм, державна молодіжна житлова програма, спеціалізовані принципи формування та реалізації державних молодіжних програм.*

В статье исследуются теоретико-правовые аспекты правового регулирования государственных молодежных программ в сфере обеспечения молодежи жильем, а именно, понятие, классификация,

---

* Stratonov V.M., Doctor of Law, Professor, Professor of the Chair of Branch Law of Kherson State University

** Havlovska A.O., Candidate of Juridical Sciences (Ph.D.), Associate Professor of the Chair of Branch Law of Kherson State University

STATE YOUTH PROGRAMMES IN THE AREA OF YOUTH HOUSING PROVIDING: THEORETICAL AND LEGAL RESEARCH